

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoCsp/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120236560
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:6120236560.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, so sídlom v Piešťanoch, Teplická ul..č 7434/147, právne zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., IČO: 47 234 679, so sídlom v Trenčíne, Ul. 1. mája 173/11, proti žalovanej U. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom v G. nad Y., J. ul.č. XX, právne zastúpenej E.. Petrom Vachanom, advokátom so sídlom v Žiline, Ul. P. Mudroňa č. 1191/5, o zaplatenie 12.704,97 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 13Csp/19/2020-93 zo dňa 9. novembra 2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietavej časti vo výroku II. a vo výroku III. o nároku na náhradu trov konania **z r u š u j e** a **vec v r a c i a** súdu prvej inštancie v tejto časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 4.484,- €, a to v pravidelných mesačných splátkach po 100,- € mesačne, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci od právoplatnosti rozsudku vždy do 20. dňa v mesiaci pod následkom straty výhody splátok. Výrokom II. žalobu vo zvyšnej časti zamietol a výrokom III. žalovanej voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 28,88 %.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou podanou dňa 11.2.2020 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy vo výške 12.704,97 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 11.886,58 € od 15.11.2019 do zaplatenia. Žalovaná po vydaní platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica podala vo veci odpor, v ktorom uviedla, že neuznáva žalobcom uplatnený návrh v celom rozsahu. Súd dňa 9.11.2020 vykonal pojednávanie v neprítomnosti sporových strán, ktoré súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti, pričom vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav. Dňa 9.3.2017 došlo medzi sporovými stranami k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver, na základe ktorého došlo k poskytnutiu úveru vo výške 14.100,- €, pričom poskytnuté finančné prostriedky mali byť použité na splatenie úverov žalovanej voči žalobcovi na základe zmluvy č. 4310024778 zo dňa 7.10.2013, č. 4608110353 zo dňa 11.8.2016, č. 4303036631 zo dňa 11.3.2013, č. 4508140520 zo dňa 15.8.2015 a č. 4702033331 zo dňa 17.2.2017, žalovanej voči spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. na základe zmluvy č. 8500174325 zo dňa 25.11.2016 a žalovanej voči spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. na základe zmluvy č. 42609789 zo dňa 10.9.2009. Žalovaná svoj úver riadne splácala až do 30.6.2019, kedy bola uhradená len časť splátky vo výške 45,06 €. Žalobca listom zo dňa 23.9.2019 vyzval žalovanú k zaplateniu dlžnej čiastky úveru vo výške 846,08 € so splatnosťou ihneď. Následne listom zo dňa 30.10.2019 zaslal žalovanej výzvu k splateniu celého úveru vo výške 12.802,97 €, a to v lehote 15 dní od spísania výzvy. Po podaní žaloby žalovaná zaplatila sumu 33,40 €.

3. Súd podľa vykonaných dôkazov vyhodnotil, že vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský, a to s poukazom na § 52 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Právny predchodca žalobcu ako dodávateľ v danom prípade pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom žalovaná v predmetnom spore vystupuje ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola konkrétne uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere vo forme hotovostného úveru. Zákon pre takúto zmluvu ustanovuje podstatné náležitosti, preto súd skúmal, či dotknutá zmluva tieto náležitosti obsahuje. Na tomto mieste súd konštatoval, že predmetná zmluva bola uzavretá v predpísanej forme a obsahuje všetky náležitosti tak, ako to predpokladá zákon. Aj keď právny zástupca žalovanej namietal, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. - podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie úrokovej sadzby; súd v tomto smere uviedol, že podľa zákona účinného v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy ide o náležitosť § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z., pričom súd preskúmaním zistil, že zmluva údaj o úrokovej sadzbe obsahuje, a to v bode 34, pričom táto sadzba je uplatňovaná počas celého obdobia existencie úverového vzťahu. Rovnako mal súd za to, že zmluva obsahuje aj náležitosť označenú právnym zástupcom žalovanej ako náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. - všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov", pričom poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.08.2019 sp. zn. 8Co/49/2019; súd v tomto smere uviedol, že podľa zákona, účinného v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy ide o náležitosť § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., pričom súd preskúmaním zistil, že zmluva údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov obsahuje, a to v bode 35. Čo sa týka vysloveného právneho názoru vo vyššie uvedenom rozsudku, tunajší súd sa s týmto názorom nestotožnil z dôvodu, že matematický výpočet, na základe ktorého dospel veriteľ k určitej výške RPMN nie je jednoduchým vzorcom, na základe ktorého by si vedel priemerný spotrebiteľ vypočítať výšku tohto RPMN, nakoľko ide o zložitejšiu matematickú operáciu, a preto jej neuviedenie podľa názoru súdu nemôže spôsobovať následok, ktorý vo svojom rozsudku uviedol Krajský súd v Prešove. Ak sa žalovaná v prejednávanej veci rozhodla pre úver od žalobcu napriek tomu, že výška RPMN jej úveru je 2 x vyššia ako priemerná hodnota RPMN, súd si dovoľí predpokladať, že jej názor vstúpiť do úverového vzťahu by uvedenie zložitého matematického výpočtu nemalo žiaden vplyv, pričom je tiež potrebné uviesť, že žalovaná nijakým spôsobom nespochybnila správnosť tohto výpočtu. Žalovaná ďalej uviedla, že úver považuje za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že žalobca ako veriteľ nepostupoval podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. V tomto smere z predložených dôkazov vyplýva, že toto tvrdenie žalovanej sa nezakladá na pravde. Veriteľ si vyžiadal od žalovanej všetky relevantné doklady, ktoré uvádza predmetný zákon. Žalovaná uviedla, že "zmluva o úvere predstavuje tzv. refinančný úver, teda poskytnutím úveru vo výške 14.100,- € došlo k splateniu predchádzajúcich úverov poskytnutých priamo od žalobcu. Oprávnenosť výšky odhadovaného zostatku všetkých splatených úverových zmlúv neposudzoval žiadny súd, ale iba žalobca v postavení nebankového subjektu. Žalovaná zastáva názor, že zmluvy o úvere, z ktorých dlžné sumy boli uhradené refinančným úverom sú jednoznačne bezúročné a bez poplatkov a takýmto spôsobom žalobca obchádza zákon a koná v rozpore s dobrými mravmi. Skutočnosť, že ide o refinančný úver, ktorým dochádza k splateniu predchádzajúcich úverov od žalobcu je čiastočne pravdivý, ale v tomto smere súd uviedol, že bolo na rozhodnutí samotnej žalovanej, či nechá preveriť výšky zostatkov týchto úverov súdom alebo tieto výšky uznáva, má záujem ich zaplatiť, pričom využitím možnosti refinancovania úveru si zníži svoje splátkové zaťaženie. Súd rešpektuje rozhodnutie žalovanej, ktoré spočívalo v uznaní výšky jej úverových záväzkov voči svojim predchádzajúcim veriteľom (ktorými nie je len žalobca), uzavretím zmluvy o tomto refinančnom úvere, a je toho názoru, že ani z pozície súdu nemožno toto jej rozhodnutie obísť alebo spochybňovať. Následná zmena názoru žalovanej (že refinancované úvery sú bezúročné a bez poplatkov) po podaní žaloby zo strany žalobcu je podľa názoru účelová, keď do podania žaloby t.j. viac ako 3 roky od uzavretia úverového vzťahu nepodnikla žiadne právne kroky, ktoré jej právny systém v SR ponúka na ochranu jej práv ako spotrebiteľa. Preto je súd toho názoru, že v prejednanom prípade žalobca ako veriteľ postupoval v súlade s § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., a preto následky spojené s konaním v rozpore s týmto ustanovením nastat' nemohli. Žalovaná napriek týmto tvrdeniam o bezúrokovosti a bezpoplatkovosti úverov súdu nepredložila úverové zmluvy k tým úverom, ktoré mali byť úverom, posudzovaným v tomto konaní, splatené, ba naopak žiadala, aby súd preniesol jej dôkazné bremeno na žalobcu, čo súd nepovažoval ani za správne ani za spravodlivé, nakoľko žalovaná ako účastníčka zmluvy musí tieto zmluvy vlastniť, pričom vo svojom vyjadrení neuviedla ani dôvod, pre ktorý nie je možné, aby tieto zmluvy predložila ona. V tejto súvislosti je ešte nutné uviesť, že úvery, ktoré boli

splatené týmto posudzovaným úverom, nie sú úvermi, poskytnutými iba žalobcom, ale aj inými veriteľmi (Profi Credit Slovakia, s.r.o. a Consumer Finance Holding, a.s.), a preto žalobca ani reálne by tieto zmluvy predložiť nemohol.

4. Súd ďalej skúmal, či došlo k zosplatneniu úveru v súlade so zákonom. V tomto smere mal preukázané, že žalobca listom zo dňa 23.9.2019 vyzval žalovanú k zaplateniu dlžnej čiastky úveru vo výške 846,08 € so splatnosťou ihneď. Touto výzvou mal žalobca upozorniť žalovanú na omeškanie so splácaním jej záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy a zároveň ju mal upozorniť, že v prípade nezaplatenia omeškanej časti dlhu môže dôjsť k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka na zosplatnenie celého dlhu. Žalobca identifikoval ako dlžnú čiastku sumu 846,08 €, avšak čo tvorí túto sumu a stanovenie prípadného času, kedy došlo k omeškaniu žalovanej v liste neuvádza. Z predloženej platobnej disciplíny žalovanej (č.l. 26) mal súd preukázané, že žalovaná sa viackrát dostala do omeškania so splatným splátkou - prvýkrát to bolo pri 7. splátke, splatnej dňa 15.10.2017, rovnako bola v omeškaní aj pri splatnosti 14. - 23. splátke a taktiež pri 26. splátke. Tieto však boli žalovanou aj keď s omeškaním neskôr uhradené. Inak tomu bolo pri 27. splátke, ktorá mala byť splatná dňa 30.6.2019, keďže táto splátka bola zaplatená len vo výške 45,06 €, a nie v dohodnutej výške 268,38 €. V tomto smere však výzva žalobcu na zaplatenie dlžného plnenia žalovanej údaj o tom v súvislosti s ktorou splátkou sa kedy dostala žalovaná do omeškania neobsahuje a žaloba takéto tvrdenia taktiež nemá. Súd tak konštatoval, že nemá preukázané zo strany žalobcu, na ktorom je dôkazné bremeno a rovnako aj bremeno tvrdenia, že boli splnené podmienky v zmysle citovaného § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V odseku 9 § 53 Občianskeho zákonníka sa spresňujú podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Z tejto úpravy jednoznačne nevyplýva, od akej udalosti treba túto lehotu počítať, zákonodarca uvedenú problematiku nevyšvetľuje ani v dôvodovej správe k zákonu č. 379/2008 Z.z., ktorou bola do Občianskeho zákonníka táto úprava vložená. Podľa názoru súdu z ustanovenia § 53 ods. 9 možno jednoznačne vyvodiť iba to, že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď má dôjsť k splatnosti celej pohľadávky, resp. do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť. Otázkou tak zostáva, či 15-dňová lehota môže najskôr začať plynúť po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jednej zo splátok, teda nasledujúci deň po dni, ktorý bol v splátkovom plnení dohodnutý ako deň splatnosti splátky. Ak zákonodarca chcel, aby bola spotrebiteľovi poskytnutá 3 mesačná lehota na prípadné vysporiadanie sa so svojím omeškaním, lebo takúto lehotu považoval za dostatočne dlhú na prípadné získanie finančných prostriedkov na zaplatenie omeškanej splátky, potom je na mieste prijať záver o tom, že táto 15-dňová lehota môže začať plynúť až po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením jednej zo splátok. Aby aj spotrebiteľ mohol ustáliť, či jeho veriteľ mal právo zosplatniť jeho záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy, je potom na mieste vyžadovať od veriteľa, aby úkon, ktorým vyzýva k úhrade omeškanej splátky či plnenia obsahoval údaj o tom, s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní, pretože práve úhradou tejto splátky by mohol dlžník odvrátiť nepriaznivý dôsledok v podobe zosplatnenia celého dlhu. V tomto smere si žalobca ani nesplnil svoju povinnosť tvrdenia (a to aj napriek výzve zo strany súdu - č.l. 79), keď zmluva stanovuje splatnosť splátky na 15. deň v mesiaci, avšak predložená platobná disciplína stanovuje od 13. splátky splatnosť splátky 30. dňa v mesiaci, pričom z obchodných podmienok vyplýva, že k zmene splatnosti splátok môže dôjsť aj na základe telefonického dopytu dlžníka. Vzhľadom na nesplnenie si povinnosti tvrdenia v tomto smere, súd konštatoval, že nemá preukázané splnenie podmienok podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka o tom, že veriteľ v súlade so zákonom si uplatnil právo na zosplatnenie celého dlhu, pričom súd konštatoval, že výzvu, ktorá je predpokladom na uplatnenie si tohto práva, považuje súd za neplatný právny úkon z dôvodu jej neurčitosti. Súd je toho názoru, že právny úkon, akým je zosplatnenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať o.i. aj premlčacia doba podľa §103 Občianskeho zákonníka. Súd tak konštatoval, že žalobca ako veriteľ nemá právo na úhradu celého dlhu naraz, ale iba na splátky, ktorých splatnosť už nastala a zo strany žalovanej ako dlžníka zaplatené neboli. Súd preto priznal žalobcovi nárok na zaplatenie splátok, splatných najneskôr v mesiaci október 2020 t.j. nesplatenú časť splátky za jún 2019 vo výške 223,32 €, od ktorej odpočítal sumu vo výške 33,40 €, ktorú žalovaná zaplatila dňa 31.7.2020 a splátky splatné od júla 2019 do októbra 2020 t.j. 16 splátok po 268,38 €, čiže na sumu 4.484,- €. Nakoľko žalobca si nesplnil svoju povinnosť tvrdenia o splatnosti jednotlivých splátok úveru, pričom súdu predložil 2 listinné dôkazy s rôznymi dobami

splatnosti (zmluva o úvere obsahuje splatnosť k 15. dňu v mesiaci a platobná história obsahuje splatnosť k 30. dňu v mesiaci), súd jeho nárok na úroky z omeškania, práve z dôvodu skutočnosti, že súd nevedel ustáliť začiatok omeškania dlžníka, zamietol. Súd rozhodol o tom, že žalovaná bude mať povinnosť zaplatiť priznanú sumu žalobcovi v mesačných splátkach, avšak rozhodol o splátkach vyšších ako navrhovala žalovaná, keď vzal do úvahy pôvodnú výšku splátok, pričom zvyšnú časť dlhu musí splácať priebežne, avšak podľa názoru súdu by nebolo spravodlivé, aby súd zaviazal žalovanú splácať svoj dlh voči veriteľovi po neúmerne dlhú dobu, čo pri schválení splátok vo výške 50,- € by bolo 7,5 roka. Súd tak rozhodol o splátkach vo výške 100,- € mesačne počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci od právoplatnosti rozsudku vždy do 20. dňa v mesiaci, a to pod následkom straty výhody splátok. Súd pri rozhodovaní o trovách konania mal za to, že žalobca bol úspešný v časti 4.484,- €, v ostatnej časti t.j. v časti 8.187,57 € bola úspešnejšou sporovou stranou žalovaná. Jej čistý úspech predstavuje 28,88%. V takomto rozsahu jej súd trovy konania priznal, pričom o ich presnej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

5. Proti tomuto rozsudku, a to proti výrokom II. a III. podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, v ktorom žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a priznal mu náhradu trov konania. Uviedol, že nesúhlasí s rozsudkom okresného súdu, tým, že uznal zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu, že podľa neho neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 OZ, a následne tvrdí, že žalobca si nespĺnil povinnosť tvrdenia o splatnosti jednotlivých splátok úveru, keďže zmluva obsahuje splatnosť k 15. dňu v mesiaci a platobná história obsahuje splatnosť k 30. dňu v mesiaci. V súvislosti s otázkou zosplatnenia poukázal na to, že riadne dodržal a striktnie postupoval v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 OZ. Ak sa v zmluve dohodla strata výhody splátok, má veriteľ právo požadovať od dlžníka zaplataenie celej pohľadávky, čo veriteľ môže zrealizovať ak od splatnosti nezaplataenej splátky uplynula najmenej 3 mesačná lehota. Túto lehotu zákon považuje za dostatočne dlhú, aby si dlžník zaobstaral peňažné prostriedky na zaplataenie dlhovanej sumy. Veriteľ musel notifikovať uplataenie svojho práva aspoň v 15-dňovej lehote. Po jej uplynutí sa právo na zaplataenie celej zvyšujúcej pohľadávky stáva účinným. Ak uplynula 3-mesačná lehota nasledujúca po splatnosti splátky, môže veriteľ po uplynutí 15-dňovej lehote vymáhať od dlžníka zaplataenie celej zvyšnej pohľadávky. Preto je toho názoru, že žalovaná mala len jednu povinnosť a to riadne splácať splátky. Žalovaná bola niekoľkokrát upozorňovaná na vzniknutý dlh aj na porušenie platobnej disciplíny, či už písomnou formou, alebo zasielaním textových správ na mobilný telefón, ktorý je uvedený v predmetnej úverovej zmluve. Podaniu žaloby predchádzalo viacero informovaní a výziev žalovanej k úhrade dlhu. Je potrebné uviesť, že nič sa nemení na skutočnosti, že žalovaná je v omeškaní s úhradou splatných splátok. Mesačná splátka bola dojednaná vo výške 268,38 € splatná vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca. Žalovaná uhradila do dnešného dňa splátky v sume 7.068,93 € (t. j. 26. splátok a časť 27. splátky), a teda je v omeškaní s úhradou 27. splátky. Predkladá výzvu, ktorú jej adresoval a upozornil ju na možnosť zosplatnenia budúcich splátok. S ohľadom na vyššie uvedené upriamil pozornosť na skutočnosť, že strata výhody splátok je dohodnutá v úverovej zmluve a pred samotným zosplatnením bola žalovaná na túto možnosť upozornená. Dal do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.07.2019, sp. zn. 6Cdo 113/2018. Preto na základe vyššie uvedeného uvádza, že žalovaná využila túto možnosť a dňa 13.04.2018 požiadala žalobcu o zmenu dátumu splatnosti splátky, čomu bolo aj vyhovené a preto je možné vidieť aj v platobnej histórii, že odo dňa 13.04.2018 je dátum splatnosti splátok presunutý na posledný deň v danom mesiaci. Preto nie je dôvod, aby súd určil, že úverová zmluva je bezúročná a bezpoplatková. Ďalej dal do pozornosti rozsudok Okresného súdu Senica zo dňa 21.03.2018, sp. zn. 9Csp/188/2017, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 19.12.2019, sp. zn. 41Co/98/2019, stanovisko bývalého podpredsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky JUDr. Milana Lálíka v Náleze zo dňa 24. 10. 2013, sp. zn. I. ÚS 547/2012 (odlišné stanovisko).

6. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že veriteľ je povinný uplatniť svoje právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle obmedzení § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka, t.j. najneskôr do splatnosti najbližšej splátky úveru. Ak toto právo nevyužije, právo na predčasné zosplatnenie mu zaniká a dlžník je povinný uhrádzať individuálne splátky úveru, pričom k zosplatneniu úveru účinným spôsobom nedôjde. V tejto súvislosti poukázala na závery občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20.03.2019, na ktorom došlo k zjednoteniu výkladu použitia práva veriteľa na vyhlásenie predčasnej splatnosti tak, že právo veriteľa na zosplatnenie je časovo obmedzené do splatnosti najbližšej nasledujúcej - budúcej splátky. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka komplikuje určenie splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky v súvislosti s vyhlásením predčasnej splatnosti úveru podľa druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade je

potrebné pristúpiť k výkladu, že veriteľovi patrí právo na predčasné zosplatenie úveru do tej najbližšej splátky úveru, ktorá nasleduje po uplynutí troch mesiacov od omeškania s úhradou prvej omeškanej splátky za predpokladu, že je zároveň dlžník upozornený v lehote § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na existenciu dlhu a na možnosť predčasného zosplatenia úveru. Ak teda pristúpi k zmene zmluvných podmienok na základe telefonической požiadavky žalovanej zročnosť 27. splátky nastala dňa 30.06.2019, pre omeškanie s touto splátkou bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru a zároveň táto splátka je dôležitá pre naplnenie dikcie ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Aby teda žalobca postupoval v súlade s dikciou ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, výzvu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka by zaslal žalovanej najskôr dňa 31.08.2019, v ktorej by ho upozornil, že je v omeškaní s v poradí 27 splátkou zročnou dňa 30.06.2019 viac ako 3 mesiace, a ak nedôjde k úhrade omeškaných splátok v lehote 15 dní pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Keďže v danom prípade by 15 dňová lehota na dobrovoľné uhradenie omeškaných splátok uplynula v septembri 2019, žalobca mal od uplynutia lehoty na dobrovoľné plnenie na úhradu omeškaných splátok do 30.09.2020 vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, keďže však vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 30.10.2019, postupoval v rozpore s citovaným ustanovením § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka sú kogentnej povahy, akékoľvek obchádzanie týchto zákonných ustanovení, je potrebné považovať za neplatné, v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedených skutočností navrhovala, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdil a priznal jej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol, že zotrváva na svojich predchádzajúcich vyjadreniach, skutočnostiach a dôkazoch, ktoré boli už súdu doručované. Má za to, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle zákona a preto nevidí dôvod na vyhlásenie úveru za bezúročný a bezpoplatkov. Vyjadrenie žalovanej považuje za bezpredmetné a trvá na podanej žalobe a náhrade trov konania.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobcu, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej zamietavej časti vo výroku II. a v súvisiacom výroku III. o nároku na náhradu trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec v tejto časti vrátiť súdu prvej inštancie podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., odvolaním napadnutý nebol, a preto zostalo rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto výroku právoplatné a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho konania zostal vo zvyšnej časti zamietnutý nárok žalobcu na zaplatenie 8.220,97 eur (žaloba o zaplatenie sumy vo výške 12.704,97 eur mínus súdom prvej inštancie priznaný nárok vo výške 4.484 eur) pre neplatné zosplatenie úveru a nárok na zaplatenie úrokov z omeškania.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou dňa 11.02.2020 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 12.704,97 eur s príslušenstvom. Žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver, a to na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. 4703016998 zo dňa 09.03.2017, vo výške 14.100 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať 96 pravidelnými mesačnými splátkami po 268,38 eur, pri RPMN 18,40 %, priemernou RPMN 8,99 %, s úrokovou sadzbou 17 %, výškou odplaty 17 % a termínom konečnej splatnosti stanoveným na deň 15.03.2025. Výzvou k plneniu dlžnej čiastky zo dňa 23.09.2019 žalobca vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy vo výške 846,08 eur a upozornil ju, že ak nedôjde k zaplateniu dlžnej sumy, bude oprávnený požadovať okamžité splatenie celého úveru. Následne žalobca výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 30.10.2019 zosplatil celý spotrebiteľský úver a vyzval žalovanú k zaplateniu dlžnej sumy 12.802,97 eur.

12. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka spresňuje podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nespĺnenie niektorej splátky, ak to bolo dohodnuté, najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže dodávateľ uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní, pričom z uvedeného zákonného ustanovenia jednoznačne nevyplýva, od akého momentu

treba túto 15-dňovú lehotu počítať. Z celého kontextu ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka možno vyvodíť, že pre konanie dodávateľa a jeho právo vyhlásiť splatnosť celej pohľadávky (a tým na strane spotrebiteľa privodiť stav straty výhody splátok) musia byť kumulatívne splnené dve podmienky, a to právo na jednorazové splatenie pohľadávky bude mať veriteľ najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a povinnosť dodávateľa pred jednorazovým zosplatením pohľadávky v lehote nie kratšej ako 15 dní upozorniť spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Odvolací súd dodáva, že zákonodarca sa však v tejto súvislosti dostatočne nevysporiadal s kogentnou úpravou zakotvenou v poslednej vete § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej právo na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže veriteľ (dodávateľ) použiť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky. Vzhľadom na uvedené sa v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka malo ustanoviť, že posledná veta v § 565 sa na tieto prípady nevzťahuje, ako aj to, dokedy teda dodávateľ môže toto právo uplatniť. Za tohto legislatívneho stavu poslednú vetu § 565 pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno. To znamená, že dodávateľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky kedykoľvek, ak sú splnené podmienky uvedené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

13. Odvolací súd považoval za dôvodnú námietku žalobcu, ktorá sa týkala splnenia podmienok v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na platné zosplatenie celého úveru. Žalobca výzvou k plneniu dlžnej čiastky zo dňa 23.09.2019 vyzval žalovanú (z dôvodu omeškania so splácaním mesačných splátok vyplývajúcich z úverovej zmluvy) na zaplatenie sumy vo výške 846,08 eur, pričom žalovanú zároveň upozornil na možnosť požadovať okamžité splatenie celého úveru za splnenia podmienok v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v prípade nezaplatenia dlžnej sumy, resp. v prípade ďalšieho omeškania so splácaním. Súd prvej inštancie nedôvodne a nesprávne dospel k záveru, že výzva žalobcu (veriteľa), ktorá predchádzala zosplateniu celého spotrebiteľského úveru je neplatný právny úkon pre jej neurčitosť. Odvolací súd má za to, že z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nevyplýva povinnosť, aby výzva, resp. upozornenie zo strany dodávateľa (veriteľa) aspoň 15 dní pred zosplatením celého úveru obsahovalo údaj alebo identifikáciu tej konkrétnej splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu práva dodávateľa (veriteľa) na zosplatenie úveru, pričom absencia tejto skutočnosti nespôsobuje neplatnosť právneho úkonu. V uvedenom prípade je potrebné vychádzať z výpisu čerpania, splátok a úhrad (č.l. 26) z ktorého je zrejmé, že splátka, pre ktorú došlo zosplateniu úveru bola v poradí 27. splátka splatná dňa 30.06.2019. Z predmetného zákonného ustanovenia možno len vyvodíť, že upozornenie dodávateľa minimálne 15 dní pred zosplatením celého spotrebiteľského úveru predstavuje adresovanú písomnosť, ktorá sa musí dostať do sféry spotrebiteľa, čo bolo v uvedenom prípade preukázané a taktiež z jej obsahu musí byť zrejmé upozornenie spotrebiteľa na možnú stratu výhody splátok v prípade nezaplatenia dlžnej čiastky, resp. na možnosť dodávateľa uplatniť právo na okamžité zosplatenie úveru, pričom z výzvy zo dňa 23.09.2019 jednoznačne vyplýva, že si dodávateľ splnil povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľa upozornil na možné následky v prípade nezaplatenia požadovanej dlžnej čiastky. Výzva tak obsahuje jednoznačné a jasné skutkové a právne odôvodnenie.

14. Nakoľko nebola doteraz ustálenou rozhodovacou praxou zodpovedaná otázka, či môže 15-dňová lehota v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka začať plynúť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jedenej zo splátok (teda od omeškania v poradí prvej splátky, za predpokladu, že spotrebiteľ túto splátku neuhradí) alebo môže začať plynúť ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, odvolací súd sa musel s uvedenou problematikou vysporiadať. Z dikcie predmetného ustanovenia, ako už bolo vyššie uvedené, vyplýva povinnosť zo strany dodávateľa (veriteľa) upozorniť spotrebiteľa na možnosť uplatnenia práva dodávateľa na zosplatenie celého spotrebiteľského úveru, pričom je nevyhnutné, aby dodávateľ túto povinnosť splnil vzhľadom na zákonnú lehotu jednak uplynutia 3 mesiacov od omeškania so zaplatením v poradí prvej splátky, a jednak na zákonnú lehotu 15 dní pred vykonaním práva na zosplatenie úveru. To znamená, že musia byť kumulatívne splnené obidve uvedené podmienky. Odvolací súd má za to, že v predmetnom prípade žalobca v súlade so zákonom zosplatil spotrebiteľský úver. Ako vyplýva z výpisu čerpania, splátok a úhrad (č.l. 26) žalovaná sa dostala do omeškania v poradí s 27. splátkou, ktorá bola splatná dňa 30.06.2019, kedy nezaplatila celú splátku vo výške 268,38 eur, ale len 45,06 eur. Výzvou zo dňa 23.09.2019 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej čiastky s poukazom na jej omeškание so zaplatením mesačných splátok a z dôvodu, že žalovaná ani na základe výzvy neuhradila dlžnú čiastku, dňa 30.10.2019 žalobca zosplatil celý spotrebiteľský úver. Z uvedeného je nepochybné, že boli kumulatívne splnené obidve podmienky, ktoré predpokladá ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre platné zosplatenie spotrebiteľského úveru, a to s poukazom na splatnosť prvej splátky

dňa 30.06.2019, pre ktorú sa dostala žalovaná do omeškania, s poukazom na dodržanie aspoň 15-dňovej lehoty na upozornenie spotrebiteľa zo strany dodávateľa (výzvou zo dňa 23.09.2019) a uplynutím viac ako 3 mesiacov pre možné uplatnenie práva dodávateľa na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru (listom zo dňa 30.10.2019), pričom nemá žiadnu relevanciu tá skutočnosť, že upozornenie žalobcu výzvou dňa 23.09.2019 nastalo ešte pred uplynutím zákonnej trojmesačnej lehoty. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na úroky z omeškania, odvolací súd uvádza, že z podanej žaloby vyplýva, že žalobca si uplatnil úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 11.886,58 € od 15.11.2019 do zaplataenia. Vo svojej žalobe uviedol, že žalobca poskytol žalovanej lehotu 15 dní na splnenie povinností a táto lehota na plnenie uplynula žalovanej dňa 14.11.2019. Žalovaná v lehote na plnenie dlžnú sumu neuhradila, preto si žalobca okrem dlžnej sumy uplatňuje v žalobe aj zákonné úroky z omeškania. Sadzba úroku z omeškania, ktorú si žalobca uplatňuje vo výške 5 % ročne stanovil nasledovne: základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. ku dňu 15.11.2019 navýšená o 5 percentuálnych bodov. Teda pri takto uplatnenom úroku z omeškania po zospaltnení úveru je bezpredmetné či termín splatnosti splátok bol dojednaný na 15. deň v mesiaci alebo na posledný deň v mesiaci.

15. Na základe uvedených záverov preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietavej časti vo výroku II. spolu so súvisiacim výrokom III. o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec v tejto časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. V ďalšom konaní je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a jeho úlohou bude opätovne posúdiť nárok žalobcu v zamietavej časti a opätovne rozhodnúť, pričom v odôvodnení rozhodnutia dá súd prvej inštancie odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom konania a svoje rozhodnutie riadne zdôvodní tak, aby bolo preskúmateľné. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania /§ 396 ods. 3 CSP/.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).